

याआठवड्यातील हवामानअंदाज
गुरुवार (20/07/2023) - बुधवार (26/07/2023)

खरड छाटणी :- १५ एप्रिल २०२३

ठिकाण	ताप मान (°C)	पावसाची शक्यता		ढग आच्छादित	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	22-23	26-28	नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत लोणी, कळवण - गुरु - बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	22-27	75-91	92-94
पुणे	21-22	22-25	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती - गुरु-बुध - रिमझिम पाऊस. इंदापूर - गुरु-बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	23-28	73-84	86-90
सोलापूर	20-21	27-32	सोलापूर, नात्रज, लातूर, औसा तुळजापूर, पंढरपूर -गुरु-बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. वैराग, बार्शी - गुरु-बुध - रिमझिम	स्वच्छ ते ढगाळ	21-31	54-74	79-88
सांगली	20-21	24-29	शेटफळ, मिरज, पळशी, वाळवा, पलूस, कवठे - गुरु-बुध -रिमझिम. शिरगुप्पी -गुरु, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध -	स्वच्छ ते ढगाळ	30-33	76-87	85-91

			रिमझिम. खानापूर विटा - गुरु-बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस. शिरगुप्पी -गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध -रिमझिम.				
विजयपुरा	21-22	26-32	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग - गुरु-बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	34-42	58-78	79-86
हैदराबाद	20-21	24-29	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद - गुरु - बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	28-37	57-77	75-88
सातारा	20-21	23-24	सातारा - गुरु - बुध -रिमझिम ते हलका पाऊस. खटाव, फलटण - गुरु - बुध - रिमझिम.	स्वच्छ ते ढगाळ	19-25	80-85	89-93
अहमदनगर	22-23	29-33	अहमदनगर, श्रीगोंदा, राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, अकोले, जामखेड - गुरु- बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस. कर्जत - गुरु- बुध- हलका ते मध्यम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	28-39	60-68	82-86
जालना	21-22	28-33	अंबड, जालना, गानसावंगी, मंठा- हलका ते मध्यम पाऊस. जाफ्राबाद गुरु-बुध-रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	23-25	56-70	83-86
बुलढाणा	22-23	29-30	सिंदखेडराजा, दि.राजा, चिखली, बुलडाणा - गुरु - बुध - हलका	स्वच्छ ते	21-25	56-80	84-90

			ते मध्यम पाऊस.	ढगाळ			
कोल्हापूर	23-24	26-28	कागल, करवीर, गगन-बावडा- गुरु-बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	14-17	88-94	94-97
बेंगळुरू ग्रामीण	20-21	27-30	अनेकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळुरू-पूर्व, बेंगळुरू-उत्तर, बेंगळुरू-दक्षिण- गुरु-बुध- रिमझिम	स्वच्छ ते ढगाळ	27-32	51-61	75-81
बेळगावी	22-23	24-26	बेळगावी, गोकक -गुरु-बुध रिमझिम ते हलका पाऊस. अथनी - रिमझिम पाऊस चिकोडी- गुरु, शनि, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	20-25	83-93	92-94
बिंदर	20-21	24-28	बसवकल्याण, मानवाबाद, बिंदर - गुरु-बुध- रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	23-31	65-82	83-93
बागलकोट	20-21	26-29	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ- गुरु-बुध - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	30-36	57-70	79-87

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrimet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाऊ अनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूक ते चादावा करत नाही.

II. पाणी व्यवस्थापन- (डॉ.ए.के. उपाध्याय)

a. खरडछाटणी नंतरचे दिवस: 96

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 0 ते 3 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. सर्व द्राक्ष उत्पादक प्रदेशांमध्ये रिमझिम ते मुसळधार पाऊस पडण्याचा अंदाज आहे. सिंचनाच्या पाण्याचा वापर वेळींच्या वाढीवर आधारित असावा. दिलेल्या दिवशी पाऊस 5 मिमी पेक्षा जास्त झाल्यास, त्या दिवसासाठी सिंचन पाणी वापरणे वगळले जाऊ शकते. साधारणपणे, जमिनीच्या वाफसा (क्षेत्राची क्षमता) स्थितीनुसार, सिंचन देऊ नये.
2. माती विशेषतः मध्यम आणि भारी, पाण्याने भरलेली असल्यास, माती वाफसा स्थितीत येईपर्यंत किमान 5-7 दिवस पाणी देऊ नये.
3. **केन पकतेचा टप्पा:** फक्त गरज भासल्यास पृष्ठभागावर ठिबकद्वारे 2000 लि/एकर प्रतिदिन पाणी द्यावे.
4. पावसाळ्यात, बांधावरील पालापाचोळा काढून टाकावा आणि पावसाचे पाणी जमिनीत मुरू द्यावे. यामुळे मुळ्यामध्ये जमा झालेले क्षार बाहेर पडतील. अशा प्रकारे काढलेला पालापाचोळा जमिनीत मिसळून जमिनीची सच्छिद्रता वाढवता येते.

पोषक व्यवस्थापन

1. जर मुळे संपृक्त असेल तर कोणतेही खत घालू नये. वाढ मंद होईल, काळजी करू नये. जसजसे माती वाफसा क्षमतेत येते, मुळांची क्रिया वाढते आणि वाढ वाढते. त्यानंतर फक्त खत द्यावे.
2. सततच्या फवारण्यांमुळे पान निरोगी दिसणार नाही, गरजेनुसार फवारण्या कराव्यात कारण पानांच्या आरोग्यावर प्रकाशसंश्लेषण निर्मितीवर परिणाम होतो. याचा परिणाम घडांच्या विकासावर होईल.
3. सध्याच्या पावसानंतर, वेलींच्या आकारानुसार सल्फेट ऑफ पोटॅश 3-5 ग्रॅम / ली ची पर्णासंबंधी फवारणी करा.
4. चुनखडीयुक्त मातीत जेथे लोहाची तीव्र कमतरता दिसून येते, 3 दिवसांच्या अंतराने 2-3 ग्रॅम / ली फेरस सल्फेटची दोन ते तीन वेळा फवारणी करावी आणि त्यानंतर ठिबकद्वारे 15-20 किलो/एकर फेरस सल्फेटची फवारणी करावी. फर्टिगेशन डोस प्रत्येकी 5 किलोच्या किमान 3 डोसमध्ये विभागला पाहिजे. दर आठवड्याला ठिबकद्वारे 5 किलो/एकर विद्राव्य गंधक टाका. तसेच मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / ली प्रत्येकी एकदाच फवारणी करा. सिंचनाच्या पाण्यात 100 ppm पेक्षा जास्त सोडियम असल्यास पाने काळे होण्याच्या लक्षणांवर बारकाईने लक्ष ठेवा.
5. पान कुरळे होण्याची शक्यता, पानांचे मार्जिन तपासा, थोडे ते अधिक पिवळे असल्यास, पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता आहे. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3-4 ग्रॅम / ली ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागामध्ये फवारणी करावी.
6. जंबो, नानासाहेब जांभळा इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पोटॅशियमची कमतरता असल्यास पानांचे कुरळेपणा आणि पानांच्या मार्जिनचे लालसर/कांस्पीकरण दिसून येते. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3 ग्रॅम

/ ली ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 स्लिटमध्ये फवारणी करावी.

केन परिपक्वता अवस्था:

1. पोटॅशियमचा वापर केन परिपक्वतेच्या अवस्थेपासून आवश्यक आहे. अंदाजे या अवस्थेत 64 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश (विद्राव्य दर्जाचे) द्यावे. पोटॅशियमचे लीचिंग नुकसान कमी करण्यासाठी अर्जाचे किमान पाच डोसमध्ये विभाजन करा. या आठवड्यात 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश दोन-तीन स्लिटमध्ये लागू करा. चुनखडीयुक्त जमिनीत, या वाढीच्या अवस्थेत एकदा सल्फेट ऑफ पोटॅश (4 ग्रॅम / ली) पानांचा वापर करा.
2. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो/एकर दोन विभागांमध्ये वापरा. छाटणीनंतर 60-75 दिवसांच्या दरम्यान अर्ज करावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत, या वाढीच्या अवस्थेत एकदा मॅग्नेशियम सल्फेट 4 ग्रॅम / ली पानांचा वापर करा.
3. ढगाळ वातावरणामुळे प्रकाशाची तीव्रता कमी होते, केन परिपक्व होण्यासाठी प्रकाशाचा प्रवेश सुधारण्यासाठी छत व्यवस्थापन महत्वाचे आहे.
4. द्राक्षबागांमध्ये उसाची परिपक्वता सुधारण्यासाठी सल्फेट ऑफ पोटॅश 4-5 ग्रॅम / ली आणि मॅग्नेशियम सल्फेटच्या दोन-तीन फवारण्या आवश्यक आहेत.

छाटणीपूर्व ऑपरेशन्स - फळ छाटणीचा हंगाम

1. ऑगस्ट-सप्टेंबरमध्ये छाटणीचे नियोजन केले असल्यास, हिरवळीच्या खतासाठी सनहेम्प किंवा धेंचा वाढवा.

2. ज्या द्राक्षबागांमध्ये सोडीयमची समस्या आहे, तेथे माती एक्सचेंज कॉम्प्लेक्समधून सोडियम काढून टाकण्यासाठी जमिनीत जिप्सम लावा. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, सल्फरचा वापर तत्सम कारणासाठी करा. अर्ज शेणखत/कंपोस्ट इत्यादींसोबत असावा. ते जमिनीत मिसळावे आणि वरच्या बाजूला सोडू नये.

3. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरल्यास, फॉस्फरस स्थिरीकरण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळा.

4. फळ छाटणीच्या हंगामात पोषक आणि पाणी व्यवस्थापनासाठी नियोजन करण्यासाठी माती आणि सिंचनाच्या पाण्याची चाचणी घ्या.

5. ज्या भागात पाऊस पडला नाही आणि सिंचनाच्या पाण्याची उपलब्धता कमी आहे, तेथे क्षार बाहेर टाकण्यासाठी रूटझोन (फक्त) पाण्याने भरून टाकावे आणि छाटणीपूर्वी मातीची संपूर्ण खोली ओलसर करावी आणि नंतर पालापाचोळा झाकून टाकावे. त्यानंतर पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार पाणी द्यावे.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन (डॉ. आर. जी. सोमकुंवर)

या आठवड्यात द्राक्षबागेत केल्या जाणाऱ्या उपाययोजना

1) गेल्या आठवड्यात झालेल्या पावसामुळे आर्द्रता वाढण्यास मदत होईल आणि त्यामुळे वेलीची वाढ जोमात होईल.

२) फुटीची वाढ जोमात असेल. त्यामुळे शूट पिचिंग करणे खूप महत्वाचे ठरते.

3) बगलफुटी ची वाढ होत असल्याने, भुरी चा प्रादुर्भाव येऊ शकतो. त्यामुळे फुटीची वाढ नियंत्रणात ठेवावी व फुटी तारांवर व्यवस्थित बांधून घ्याव्यात. यामुळे आर्द्रता कमी होऊन सूक्ष्मवातावरन स्तिर राहील.

4) काडी परीपक्व होणे खूप महत्वाचे आहे. त्यासाठी शूट पिंचिंग करून वलांडा व्यवस्थित तयार करून घ्यावा. यामुळे वेलींना सूर्यप्रकाश चांगल्या प्रमाणात मिळेल व हवा खेळती राहण्यास मदत होईल तसेच रोगांचा प्रादुर्भाव कमी होण्यास मदत होईल.

5) पोटॅश आणि सिंचन पाण्याचा वापर कमी केल्यास काडीची परिपक्वता होण्यास मदत होते.

6) काडीच्या तळाशी दुधाळ पांढरा रंग दिसून आल्यास हे काडी परिपक्वतेचे संकेत आहेत. तसेच पोटॅशियम ची फवारणी कमी केल्याने काडी परिपक्व होण्यास मदत होते.

७) दमट वातावरणात जैविक औषधांची फवारणी केल्यास रोगाचा प्रादुर्भाव नियंत्रणात ठेवता येतो.

8) काही ठिकाणी काडीच्या तळाशी सालीवर चिरा पडतांना दिसून येतात. वाढलेले तापमान आणि आर्द्रता यामुळे हि परिस्थिती दिसून येते व त्याचा बागेवर कोणताही विपरीत परिणाम होणार नाही. दमट स्थितीतमध्ये, टायगर बडवर फुटवे फुटतांना दिसू शकतात. बागेत फुटी तळापासून परिपक्व होण्यास सुरु झाल्यास हि समस्या येते. अशा द्राक्षबागांमध्ये, एकतर पाण्याची कमतरता किंवा साइटोकिनिन आधारित पीजीआरचा जास्त वापर केला असेल. आर्द्रतेत अचानक वाढ झाल्याने, वेलीतील अंतर्गत जीबेरलिन वाढल्याने फुटीची वाढ होते होते. तथापि, या स्थितीमुळे अपरिपक्व भागावर म्हणजेच डोळ्यावर दबाव निर्माण होतो. यावर नियंत्रणासाठी नायट्रोजनयुक्त खत प्रामुख्याने युरिया किंवा अमोनियम सल्फेट @ 1.0 किलो प्रति/एकर 2-3 दिवस द्यावे. दोन आठवडे शूट पिंचिंग करू नये, फुटीवर 4-5 पानांची वाढ

होऊ द्यावी.

9) ज्या द्राक्षबागेत वलांड्याचा विकास सुरू आहे, त्यावरील फुटी वायरने वलांड्यावर व्यवस्थित बांधून घ्याव्यात व 4 ते 5 पानांवर शूट पिंचिंग करून घ्यावी.

10) जर हवामान अनुकूल नसेल अशा परिस्थितीत कळी व घड निघण्यासाठी PGR चा वापर आवश्यक ठरतो. म्हणून, शिफारस केलेल्या प्रमाणात 6 BA आणि Uracil चा उपयोग करावा.

11) बगलफुटी निघू लागल्यानंतर P आणि K ग्रेड खताची किमान 2 ते 2.5 ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात फवारणी करावी.

१२) बहुतांश द्राक्ष द्राक्षबागांमध्ये हवाई मुळांची निर्मिती अनुभवली जाईल. पासून मातीचे कण पूर्णपणे आर्द्रतेने भरलेले असतात, रूट झोनला वातावरणाचा सामना करावा लागतो गुदमरल्यासारखे. पोषक तत्वांची मागणी पूर्ण करण्यासाठी, संरक्षण यंत्रणेचा एक भाग म्हणून, द्राक्षांचा वेल शूट, कॉर्डन आणि ट्रंक इत्यादी सारख्या हवाई भागांवर मुळे निर्माण करतो. हलकी खंदक उघडणे दोन ओळींमधील रूट झोनमधून पाणी काढून टाकण्यास मदत होईल. हे मदत करेल रूट झोनमध्ये योग्य वायुवीजन ठेवा.

13) बाजूचे कोंब निघू लागले की P आणि K ग्रेड खताची किमान 2 ते 2.5 ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात फवारणी करावी.

13) कलम करण्यासाठी रूटस्टॉक तयार करत असतांना 3 ते 4 निरोगी, सरळ वाढणाऱ्या काड्या ठेवाव्यात.

14) कलम करतांना रूटस्टॉकची काडी जमिनीपासून सुमारे 1.25 फूट उंच आणि 8 ते 10 मिमी जाड असावी.

15) रूटस्टॉकवरील अतिरिक्त फुटी काढून टाकल्या पाहिजेत जेणेकरून कलम करण्यासाठी आवश्यक काडीची जाडी मिळवता येईल.

16) P आणि K ग्रेड असलेली खते (उदा. 12.61.0 व 18.46.0, इ.) 2 ते 3 डोसमध्ये वापरणे आवश्यक आहे.

17) कॅल्शियम कार्बोनेट असलेल्या जमिनीत सल्फर @ 40-50 किलो प्रति एकर जमिनीत वापरावे.

18) बागेत फुटी परिपक्व होत असतांना 0.5% बोर्डो मिश्रणाची फवारणी करावी यामुळे रोगांचा प्रादुर्भाव कमी होऊन व फुटी परिपक्व होण्यास मदत होईल.

IV. रोग व्यवस्थापन (डॉ. सुजॉय साहा):

खरड छाटणीनंतरचे दिवस	रोगांचाधोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
96	नाही	नाही	मध्यम	जीवाणू करपा-नाही. तांबेरा-नाही

ऍन्थ्रॅकनोज अनेक ठिकाणी आढळून येते आणि कार्बेन्डाझिम/ थायोफेनेट मिथाइल @ 1g/L वापरणे शक्य आहे. फवारणी 7 दिवसांनी पुनरावृत्ती केली जाऊ शकते. समस्या कायम राहिल्यास, ऍन्थ्रॅकनोज नियंत्रणासाठी हेक्साकोनाझोल @0.75ml/L दिले जाऊ शकते. याव्यतिरिक्त, ते पावडर बुरशी संसर्ग, असल्यास नियंत्रित करेल. मॅन्कोझेब आणि कॉपर फॉर्म्युलेशनचा प्रतिबंधात्मक वापर चालू ठेवला जाईल आणि ते बॅक्टेरियाच्या डागांची देखील काळजी घेईल. कासुगामायसिन + कॉपर ऑक्सीक्लोराईड@ 750g/Ha वापरल्याने बॅक्टेरियाचे स्पॉट आणि अँथ्रॅकनोज नियंत्रणात येईल. ट्रायकोडर्माचा ठिबक किंवा पर्णासंबंधीचा वापर या आठवड्यात केला जाऊ शकतो कारण ओलसर आणि दमट परिस्थितीमुळे बायोकंट्रोल एजंट्सच्या वाढीस मदत होईल. कोणत्याही जीवाणूजन्य

आजारांसाठी स्ट्रेप्टोसायक्लिन लागू करू नये. तांब्याचा जास्त वापर टाळता येईल. किमान 1.5-2 तास पाऊस नसताना फवारणी करावी लागते. डाउनी फफूंदीच्या नियंत्रणासाठी बोर्डो मिश्रण @0.5% लागू केले जाऊ शकते परंतु अनेक ठिकाणी आढळल्याप्रमाणे संसर्ग जास्त असल्यास, पद्धतशीर बुरशीनाशकांचा वापर केला जाऊ शकतो.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन. (डॉ. डी. एस. यादव)

1.तापमानात घट आणि ढगाळ वातावरणामुळे पिठ्या ढेकूणचा प्रादुर्भाव दिसू शकतो. पिठ्या ढेकूण नियंत्रणासाठी बहु प्रभावी (ब्रॉड स्पेक्ट्रम) कीटकनाशकांचा वापर टाळावा. बुप्रोफेझिन २५ एससी @ १.२५ मिली/ली. पाणी पिठ्या ढेकूण व्यवस्थापन करण्यासाठी दिले जाऊ शकते. प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून खोड आणि ओलांडे व्हर्टिसिलियम, मेटारायझियम, बिव्हेरिया यांसारख्या जैविक नियंत्रकांने धुवून काढले जाऊ शकतात.

2. फुलकिडे किंवा अळीचा प्रादुर्भाव असल्यास,अतिरिक्त वाढ काढून टाका. फिप्रोनिल ८० डब्ल्यूजी @ ०.०६२५ ग्रॅम

प्रति लिटर किंवा इमामेक्टिन बेंझोएट ५ एसजी @ ०.२२ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी या फवारणी प्रभावी आहेत.

द्राक्षबागांच्या बाहेर प्रकाश सापळे लावल्यास पतंग व्यवस्थापनातून अळीचा प्रादुर्भाव कमी होवू शकतो.

3. लालकोळी प्रादुर्भाव दिसू शकतो, त्यामुळे द्राक्षबागांचे काळजीपूर्वक निरीक्षण करा. लालकोळी प्रादुर्भाव

आढळल्यास, सल्फर ८० डब्ल्यूडीजी @ १.५-२.० ग्रॅम प्रति लिटर किंवा अबॅमेक्टिन १.९% ईसी ०.७५ मिली/लि. पाणी याप्रमाणे फवारणी प्रभावी ठरते.

4. लाल रंगाची खोड कीड (डर्क्शिीया कडंबी) द्राक्षांच्या क्षेत्रामध्ये सालीखाली अंडी घालण्यास व प्रादुर्भाव सुरुवात केली आहे. या खोडकिडीच्या पतंगांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी द्राक्षबागेजवळ प्रकाश सापळे लावावे. खोड आणि ओलांडावरील सैल साल काढून घ्यावी आणि प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून जुलै ते सप्टेंबर या महिन्यात किमान महिन्यातून एकदा मेटारायझियम @ ३-५ मिली प्रति लिटर पाण्यात या जैविक नियंत्रकाने खोड व ओलांडे धुवावे. जर प्रादुर्भाव आढळल्यास, सैल साल काढून खोड व ओलांडे मेटारायझियम @ ३-५ मिली प्रति लिटर पाणी आणि 1.5-2 लिटर पाणी प्रति झाड याप्रमाणे धुवून घ्यावेत.